

Biroul permanent al Senatului

L. 745 / 29.12.2023

Parlamentul României

Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr. XIX/ 429/ 29.12.2023

RAPORT

Asupra **Propunerii legislative privind Statutul autonomiei culturale a comunității maghiare din România**

(L745/2023)

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa nr. L745/2023, a fost sesizată de Biroul permanent, în data de 28.12.2023, în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative privind Statutul autonomiei culturale a comunității maghiare din România**, având ca inițiatori: Kulcsár-Terza József-György - deputat UDMR; Zakarias Zoltán - deputat UDMR.

Propunerea legislativă a fost respinsă de Camera Deputaților în ședința din 28 decembrie 2023.

Consiliul Legislativ a avizat negativ propunerea legislativă, prezentând următoarele **critici de neconstituționalitate**:

-încalcă art. 1 alin. (1) din Constituție, referitor la caracterul unitar și indivizibil al statului român - prin soluțiile legislative preconizate (art.12), se conferă organelor reprezentative ale comunității maghiare competențe de reglementare paralele cu cele ale autorităților publice centrale și autorităților administrației publice locale;

-încalcă dispozițiile art. 2 alin. (1) din Legea fundamentală, referitoare la exercitarea suveranității naționale - organele prin care se exercită autonomia culturală a comunității maghiare sunt alese prin vot de către membrii comunității maghiare, și nu de către Parlament, deși, potrivit proiectului, Autoritatea autogovernării culturale naționale a comunității maghiare ar trebui să fie autoritate administrativă autonomă, ceea ce implică un control parlamentar asupra acesteia. Prin urmare,

puterea acestor organe nu emană din voința poporului, fiind alese doar de un grup din cadrul acestuia, contrar art. 4 alin. (2) din Constituție, și nici nu derivă din voința poporului prin alegerea sau numirea acestora de către un organ reprezentativ al poporului. De asemenea, puterea acestor entități nu derivă nici din Constituție, similar puterii autorităților administrației publice locale.

-încalcă art. 4 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială, conferind dreptul de autogovernare exclusiv cetățenilor aparținând comunității maghiare, chiar dacă autogovernarea vizează doar anumite domenii;

-dispozițiile art. 8 lit. a) și b) din proiect sunt contrare prevederilor art. 13 din Constituție, potrivit cărora „În România, limba oficială este limba română”;

-încalcă prevederile art. 120 din Constituție, care consacră principiul autonomiei locale - prin art. 20 - 22 din proiect se instituie un regim special al autonomiei locale în cazul autorităților administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale în funcție de existența reprezentării comunității maghiare în consiliul local al respectivei unități administrativ-teritoriale sau în funcție de ponderea membrilor comunității maghiare în totalul locuitorilor. Or, potrivit art. 84 din Codul administrativ, autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exclus orice alt conținut al autonomiei, respectiv politic, etnic, religios. Încălcarea dispozițiilor legilor-cadru se constituie (și) într-o încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție referitoare la obligația de respectare a legilor, așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale.

Comisia pentru administrație publică, Comisia pentru cultură și media și Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități au transmis avize negative. Comisia pentru învățământ a adoptat un aviz negativ.

Propunerea legislativă are ca **obiect de reglementare**, potrivit inițiatorilor, constituirea unui cadru juridic eficient pentru structurile organizate ale minorităților naționale autohtone, care au întreținut relații strânse cu statul român pe o perioadă îndelungată. Totodată, se reglementează condițiile concrete de înființare, pe plan local și național, a structurilor autorității administrative autonome specializate pentru gestionarea problemelor comunității maghiare din România care țin de păstrarea și dezvoltarea identității sale naționale, după cum se invocă în Expunerea de motive, organele de conducere, sursele financiare și patrimoniale, precum și competențele și atribuțiile de drept public ale statului, necesare pentru a-și desfășura activitatea în interesul comunităților naționale.

Comisia juridică, în ședința din 29 decembrie 2023, a analizat propunerea legislativă și avizele primite și a hotărât să adopte, cu majoritate de voturi ale membrilor prezenți, un **raport de respingere**.

Supunem votului plenului Senatului prezentul raport și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul și conținutul reglementării, **Propunerea legislativă privind Statutul autonomiei culturale a comunității maghiare din România**, înregistrată cu **L745/2023**, se încadrează în categoria legilor **organice**, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. o) din Constituția României, republicată, și urmează să fie luată în dezbateră de Senat în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, Senatul este Cameră decizională.

PREȘEDINTE,

Senator Cristian Augustin Niculescu Țâgârlaș

SECRETAR,

Senator Laura Mihaela Moagher

Întocmit, consilier Camelia Popescu